

Elin: Vammaisneuvosto

Aika: 04.03.2026 Kello: 16:03 - 18:23

Paikka: Teams

Läsnäolijat:

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Caldén Anna	puheenjohtaja	
Backull Ann-Britt	jäsen	
Engvall Rose-Marie	jäsen	
Forsén Marja	jäsen	poistui 17:46
Hagelberg Ritva	jäsen	
Käldström Lina	jäsen	
Mannfolk Christina	jäsen	
Mäkelä Tuula	jäsen	
Palm-Wiberg Jessica	jäsen	
Rantala Paavo	jäsen	poistui 17:48
Roslund-Nordling Camilla	jäsen	poistui 17:24
Stenkull-Aura Ann-Christine	jäsen	
Öst Harry	jäsen	poistui 18:15

Poissaolijat:

Kangas Seppo	jäsen
--------------	-------

Muut läsnäolijat:

Kallio Malin	järjestöedustaja	poistui 17:29
Penttinen Erkki	sektorijohtaja, työikäiset	
Hyvärinen Kosti	toimialajohtaja	
Sjöström Pia-Maria	asiantuntija	§ 14
Fager Petra	asiantuntija	§ 16
Manninen Sirpa	kutsuttu asiantuntija	§ 15
Saaranluoma Mari	kutsuttu asiantuntija	§ 15
Nyberg-Sundqvist Åsa	sihteeri	

Pykälät: 11 - 21

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu sähköisesti. Allekirjoituksen todentaminen voidaan osoittaa hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä.

Anna Caldén
Puheenjohtaja

Åsa Nyberg-Sundqvist
Sihteeri

Ritva Hagelberg
Pöytäkirjan tarkastaja

Lina Källdström
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa: Julkaistu yleisessä tietoverkossa:

Pohjanmaan hyvinvointialue / kirjaamo
Hietalahdenkatu 2–6 65130 Vaasa
kirjaamo@ovph.fi

Elin: Vammaisneuvosto

Aika: 04.03.2026 Kello: 16:03 - 18:23

Paikka: Teams

Asialuettelo:

Pykälä	Käsiteltävä asia	Sivu
§ 11	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 12	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 13	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 14	Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan yhdenmukaistaminen	7
§ 15	Opetuslinikka NoVan toiminta	9
§ 16	Pohjanmaan hyvinvointialueen viestintäohjelma	10
§ 17	Miten Pohjanmaa voi 2026?	12
§ 18	Tilannekuva	13
§ 19	Muut mahdolliset asiat	14
§ 20	Kokousaikataulu 2026	15
§ 21	Kokouksen päättäminen	17

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 11

Hallintosäännön 148 §:n mukaan toimitellaan päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Hallintosäännön 149 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Hallintosäännön 157 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 108 §:n mukaan muu toimitella kuin valtuusto, on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös:

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.03.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 12

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 167 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä aakkosjärjestyksessä siten, että esitetään aina kahta vuorossa seuraavana olevaa listalta.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä: Ritva Hagelberg ja Seppo Kangas

Ehdotetaan, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Ritva Hagelberg ja Lina Källdström. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 13

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 149 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Ehdotetaan, että esityslista hyväksytään työjärjestykseksi.

Päätös:

Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan yhdenmukaistaminen

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 14

ÖVPH/1402/05.07.00/2026

Valmistelija Sjöström Pia-Maria

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aamu- ja iltapäivätoiminta vammaisille lapsille järjestetään hyvinvointialueen kunnissa jatkossakin eri tavoin. Osa kunnista järjestää toimintaa erityisryhmille osana tavanomaista toimintaa, osa järjestää toimintaa mutta laskuttaa lisäkustannukset hyvinvointialueelta, ja joissakin kunnissa vastuu toiminnan järjestämisestä on kokonaan hyvinvointialueella, ainakin niiden lasten osalta, jotka käyvät vuosiluokkia 3 ja sitä ylempiä.

Aikaisemman erityishuoltolainsäädännön mukaisesti useimmille lapsille, joilla on kehitysvamma, myönnettiin aamu- ja iltapäivähoito erityishuoltona ja vastuu palvelun järjestämisestä oli hyvinvointialueella, vaikka lapset monissa tapauksissa osallistuivat kuntien tavanomaiseen toimintaan. Uuden vammaispalvelulain tultua voimaan 1.1.2025 erityishuoltopäätöksiin perustuva menettely on poistunut. Ensisijaisesti tulee antaa tavanomainen palvelu, josta tässä tapauksessa vastaa kunta, ja yhdenvertaisuuslain mukaisesti on toteutettava kohtuulliset mukautukset niin, että mahdollisimman moni voi osallistua.

Kunnalle on vapaaehtoista järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa vuosiluokkien 1–2 oppilaille sekä vuosiluokkien 3–9 oppilaille, joilla on tarve oppilaskohtaisiin tukitoimiin tai joilla on vamma, sairaus tai rajoittunut toimintakyky, joka vaikuttaa oppimiskykyyn (perusopetuslain 20 c ja 20 i §§:n mukaisesti). Kunta voi itse päättää, missä laajuudessa se järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa esimerkiksi rajoittamalla toimintaan osallistuvien lasten määrää. Kuntaliitto on täsmentänyt, että jos kunta järjestää toimintaa vuosiluokkien 1–2 lapsille, sen on järjestettävä toimintaa myös vanhemmille lapsille edellä mainittujen tarpeiden perusteella. Kaikki hyvinvointialueen kunnat järjestävät aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Mikäli kohtuulliset mukautukset eivät ole riittäviä, jotta lapsi voisi osallistua toimintaan, hyvinvointialueen vammaispalvelut voivat myöntää yksilöllisiä tukitoimia, joiden avulla lapsi voi osallistua ryhmään. Jos lapsi on niin vaikeavammainen, ettei hän lainkaan pysty osallistumaan ryhmätoimintaan, hyvinvointialue voi myöntää lyhytaikaista hoitoa ennen koulua ja koulun jälkeen. Kyseessä ei tällöin ole aamu- ja iltapäivätoiminta tai kuntoutus, vaan sosiaalipalvelu, joka myönnetään yksilöllisten tarpeiden perusteella, ensisijaisesti perheen arjen käytännön järjestämisen tueksi. Palvelun tuottajan tulee olla rekisteröitynyt sosiaalihuollon palveluntuottajaksi.

Jatkossa aamu- ja iltapäivätoiminta / -hoito voidaan järjestää seuraavilla tavoilla:

- Vuosiluokkien 1–2 oppilas osallistuu aamu- ja iltapäivätoimintaan ilman erityisjärjestelyjä. Normaali aamu- ja iltapäivätoiminnan maksu.
- Lapsi, jolla on tarve koko peruskoulun ajan, osallistuu aamu- ja iltapäivätoimintaan kohtuullisin mukautuksin yhdenvertaisuuslain mukaisesti kunnan kustannuksella. Normaali aamu- ja iltapäivätoiminnan maksu.
- Lapsi, jolla on tarve koko peruskoulun ajan, osallistuu kunnan vastuulla olevaan aamu- ja iltapäivätoimintaan, jota täydennetään hyvinvointialueen myöntämällä palvelulla vammaispalvelulain mukaisesti. Normaali aamu- ja iltapäivätoiminnan maksu.
- Lapselle myönnetään lyhytaikaishoitoa vammaispalvelulain mukaisesti. Palvelu on maksutonta.

Mikäli kunta niin haluaa, se voi rekisteröityä palveluntuottajaksi ja järjestää hyvinvointialueen kustantamaa lyhytaikaista hoitoa. Tätä ei voida toteuttaa osana tavanomaista aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Tällä hetkellä käydään kuntakohtaisia keskusteluja siitä, millaiseksi työnjako jatkossa muodostuu ja mitkä kunnat mahdollisesti ovat kiinnostuneita rekisteröitymään lyhytaikaisen hoidon palveluntuottajiksi. Yksi keskeinen kysymys, johon liittyy toistaiseksi melko paljon tulkinnanvaraa, on se, miten "kohtuulliset mukautukset" määritellään. Osalla lapsista on ollut pitkäaikaisia erityishuoltopäätöksiä ja mikäli tarpeet eivät muutu, ne ovat voimassa lain siirtymäajan päättymiseen saakka 31.12.2027. Muissa tapauksissa tavoitteena on, että uudet järjestelyt tulevat voimaan syyslukukaudesta 2026 alkaen. Perheiden tulee siis ensi lukuvuodesta alkaen ensisijaisesti hakea aamu- ja iltapäivätoimintaa kunnasta, mistä asianomaisia perheitä tullaan informoimaan.

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

Ehdottaa, että vammaisneuvosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Vammaisneuvosto keskusteli aamu- ja iltapäivätoiminnan yhdenmukaistamisesta ja totesi seuraavaa:

- on tärkeää varmistaa, että lasten matkat pysyvät kohtuullisina eikä niistä tule kohtuuttoman pitkiä
- tarvitaan selkeämpiä määritelmiä siitä, mitä "kohtuullisilla mukautuksilla" tarkoitetaan ja missä raja kulkee käytännössä
- eri tasojen välisessä vastuunjaossa on edelleen epäselvyyksiä
- aamu- ja iltapäivätoiminta voi aiheuttaa vammaisten lasten perheille merkittävän taloudellisen rasitteen, koska maksua maksetaan pidemmän aikaa kuin muissa perheissä

Opetusklินิกka NoVan toiminta

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 15

ÖVPH/1321/00.02.04.00/2026

Valmistelija

Kotala Sonja

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Opetusklินิกka NoVa on kaksikielinen, monialainen ja matalan kynnyksen palvelu yli 18-vuotiaille. Se tarjoaa keskusteluapua, ohjausta ja tukea hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä ilman lähetettä. Palveluun voi tulla ajanvarauksella tai drop-in-periaatteella, eikä käynnistä muodostu asiakkuutta tai diagnoosia.

Vastaanotoilla toimivat VAMKin ja Novian sosiaali- ja terveysalan opiskelijat osana harjoitteluaan hyvinvointialueen ammattilaisten ohjauksessa. Toimintaa ohjaavat sairaanhoitaja ja sosionomi.

Opetusklินิกalla tarjotaan yksilökeskustelujen lisäksi perusmittauksia sekä ryhmätoimintaa. Toimintaa kehitetään jatkuvasti yhteistyössä hyvinvointialueen ja korkeakoulujen kanssa alueen tarpeiden mukaisesti.

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi opetusklินิกkan aukeaminen hyvinvointialueen omana palveluna ja käy keskustelua jatkokehitysideoista alueella.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Pohjanmaan hyvinvointialueen viestintäohjelma

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 16

ÖVPH/1315/00.02.04.00/2026

Valmistelija Fager Petra

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Viestintäohjelma kuuluu hyvinvointialueen strategiakokonaisuuteen. Siinä linjataan, miten hyvinvointialueen viestinnässä toteutetaan hyvinvointialuestrategiaa. Ohjelma hyväksytään strategiakaussittain aluehallituksessa. Ohjelmaa toteutetaan käytännössä viestinnän sisäisissä ohjeissa ja linjauksissa, viestintäyksikön toimintasuunnitelmassa, toimialojen kanssa suunniteltavassa viestinnässä, viestinnän kehittämisessä ja päivittäisessä viestinnässä.

Pohjanmaan hyvinvointialueella viestinnän strategisia tehtäviä ovat

- Viestintä tukee Pohjanmaan hyvinvointialueen strategian toteutusta
- Viestintä vahvistaa suuren organisaatiomme yhtenäisyyttä, palveluiden integraatiota ja sitouttaa yhteiseen tekemiseen
- Aktiivinen viestintä lisää luottamusta yhteiskuntaan ja hyvinvointialueen palveluihin. Viestintä on osa varautumista erilaisiin kriisi- ja poikkeustilanteisiin.
- Viestintä vahvistaa osallisuutta ja kehittää yhteistyötä.

Viestintämme yleisiä periaatteita ovat, että edistämme avoimuutta, käytämme selkeää ja ymmärrettävää kieltä, käytämme yhteistä, tunnistettavaa visuaalista ilmettämme, osallistamme ja kuuntelemme, rakennamme luottamusta, viestimme ruotsiksi ja suomeksi sekä tarvittaessa muilla kielillä ja että viestintämme tuo hyötyä asiakkaillemme.

Strategiankauden viestinnän kolme pääteemaa, joiden kautta edistetään organisaation strategian toteutusta ovat:

- Kannustamme ennaltaehkäisyyn sekä itsestä ja läheisistä huolehtimiseen
- Viestintä on osa toimivaa ulkoista ja sisäistä palveluketjua
- Hyvinvointitiimimme on osallistava, vuorovaikutteinen ja ylpeä työstään

Viestintäohjelmassa on määritelty millaisilla toimenpiteillä ja toteuttamistavoilla näitä teemoja edistetään.

Viestintäjohtaja Fager Petra

Vammaisneuvosto tutustuu viestintäohjelman luonnokseen, esittää siitä huomioita ja merkitsee sen tiedoksi.

Päätös:

Vammaisneuvosto keskusteli viestintäohjelmasta ja esitti seuraavat näkökohdat:

- viestintäohjelman ja ulkoisen viestinnän ylipäättään tulee olla helposti ymmärrettävää, ja ohjeiden selkeyttämiseksi on hyvä käyttää visuaalista tukea, kuten kuvia
- painetun aineiston jakelu on haasteellista, koska kaikkia kotitalouksia ei aina tavoiteta. Neuvosto suosittelee, että täydentävää tietoa jaetaan muiden kanavien kautta, esimerkiksi kuntien omissa julkaisuissa tai sosiaalisessa mediassa, jolloin ilmoitetaan myös, mistä aineiston voi tarvittaessa saada
- kriisivalmiutta ja erilaisten häiriötilanteiden viestintää tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa tehokkaan ja yhtenäisen tiedonhallinnan varmistamiseksi
- kuurojen ja kuulovammaisten henkilöiden osalta tulisi potilasasiakirjoista ilmetä viestinnän helpottamiseksi, että henkilöllä on eri viestintätapa tai eri äidinkieli kuin suomi tai ruotsi

Liite 1 2026-2029 kommunikationsprogrammet viestintäohjelma

Miten Pohjanmaa voi 2026?

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 17

ÖVPH/1325/00.02.04.00/2026

Valmistelija Penttinen Erkki

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Sektorijohtajat tekevät vuosittain katsauksen Pohjanmaan väestön hyvinvointiin. Raportti toimii alueellisena hyvinvointikertomuksena ja tarjoaa taustamateriaalia hyvinvointialueen strategia- ja palvelustrategian laatimiseen. Raportti toimii myös hyvinvointialueen toiminnan suunnittelun ja budjetoinnin perustana. Raportti sisältää erilaisia tilastoja, mutta myös asiantuntijoiden ja sidosryhmien tekemiä arvioita. Raportti on parhaillaan valmistumassa, ja sen tiivistelmä esitellään kokouksessa. Valmis raportti käsitellään hallituksessa ja valtuustossa kevään aikana, ja se esitellään myös 14.4. järjestettävänä "Miten Pohjanmaa voi -päivänä".

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

Ehdottaa, että vammaisneuvosto keskustelee raportin tuloksista ja ottaa kantaa siihen, mitkä alueet tulisi priorisoida tulevassa toiminnan suunnittelussa.

Päätös:

Vammaisneuvosto on tutustunut raporttiin ja nostanut esiin useita alueita, jotka tulisi neuvoston arvion mukaan asettaa tulevaisuudessa etusijalle.

Neuvosto painottaa tehostettujen toimenpiteiden tarvetta sosiaalihuollossa, joka jää usein vähemmälle huomiolle kuin terveydenhuolto. On myös tärkeää ehkäistä eri väestöryhmien välisiä eroja ja varmistaa, ettei vammaisten henkilöiden tilanne heikenny.

Lisäksi neuvosto toteaa, että tarvitaan toimenpiteitä hammashoidon jonojen lyhentämiseksi ja ikäihmisten kotihoidon saatavuuden turvaamiseksi. Ei pidetä kohtuullisena, että asiakkaat joutuvat odottamaan kotihoitoa pitkään ja heidät ohjataan sen sijaan käyttämään palveluseteliä, joka tulee usein kalliimmaksi.

Neuvosto ilmaisee myös huolensa siitä, että uuden vammaispalvelulain tultua voimaan vammaisia henkilöitä on ryhdytty sijoittamaan uudelleen eri asumismuotojen välillä, neuvosto vastustaa tätä.

Lopuksi neuvosto toteaa olevan kohtuutonta, että päiväkeskuksessa työskentelevät saavat työstään pienemmän korvauksen kuin mitä päiväkeskuksessa tarjottava ruoka maksaa. Neuvosto katsoo, että vammaisten henkilöiden tulee saada kohtuullinen korvaus tekemästään työstä.

Liite 2 Työikäiset_Miten Pohjanmaa voi 2026

Liite 3 TYÖIKÄISET_Vuoden 2026 23.2.2026 versio_suomeksi

Liite 4 kort sammanfattning av Copilot på svenska

Tilannekuva

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 18

ÖVPH/1329/00.02.04.00/2026

Valmistelija

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kokouksessa annetaan tilannekatsaus meneillään tai valmistelussa olevista asioista sosiaali- ja terveystieteiden ja kuntoutuksen ja psykososiaalisten palvelujen toimialoilla.

- strategiatyö
- säästöohjelma
- asukas- ja yhdistystapaamiset

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Muut mahdolliset asiat

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 19

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 160 §:n mukaan asiat päätetään kokouksissa viranhaltijan esittelystä. Hallintosäännön 159 §:n mukaan toimitellaan esittelijän tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Pykälän kohdalla voidaan esimerkiksi jakaa tietoa, ilmoittaa asioista, tehdä aloitteita ja esittää kysymyksiä

- Vammaispoliittinen ohjelma

Päätös:

Vammaisneuvosto esitti seuraavat näkökohdat vammaispoliittisen ohjelman luonnoksesta

- On hyvä, että ohjelma perustuu sosiaali- ja terveysministeriön määritelmään
- Neuvosto korostaa yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyysperiaatteen esiin tuomisen tärkeyttä ohjelmassa
- Ohjelman kielen tulee olla helppolukuista

Sen jälkeen puheenjohtaja kiitti sektorijohtaja Erkki Penttistä hyvästä yhteistyöstä, sillä hän osallistui todennäköisesti viimeistä kertaa neuvoston kokoukseen.

Kokousaikataulu 2026

Vammaisneuvosto 03.02.2026 § 9

Valmistelija Penttinen Erkki
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihte), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kevään kokoukset: 4.3.2026. 20.5.2026 (päättös § 54, 30.10.2025)

Miten Pohjanmaa voi 2026? -päivä 14.4.2026 (koko päivä)

Syksyn kokoukset, ehdotus:

Keskiviikko 9.9.2026

Keskiviikko 11.11.2026

Keskiviikko 2.12.2026 (tarvittaessa)

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

Ehdottaa että vammaisneuvosto päättää vuoden 2026 kokouspäivämääristä.

Päätös:

Asia pantiin pöydälle ja käsitellään seuraavassa kokouksessa.

Liitteet

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 20

ÖVPH/469/00.02.04.00/2026

Beredare Penttinen Erkki
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Ärende

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

Syksyn kokoukset, ehdotus:

Keskiviikko 9.9.2026

Keskiviikko 4.11.2026

Keskiviikko 2.12.2026 (tarvittaessa)

Päätös: Vammaisneuvosto päätti ehdotuksen mukaisesti. Neuvoston kokoukset alkavat klo 16.00.

Kokouksen päättäminen

Vammaisneuvosto 04.03.2026 § 21

Kokouksen päättäminen.

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.23.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21

Muutoksenhakukielto

Edellä mainituista päätöksistä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 § mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.